

ÉMI-TÜV

**Válassza a biztonságot
Teremtsen értéket**

Az új ISO 14001: 2015 szabvány változásai

Ivanova Galina
vezető auditor
www.emi-tuv.hu

Mi a célja az ISO 14001-nek?

Segítség a szervezetek számára, hogy képesek legyenek kezelni a rendszerek és folyamatok környezeti kockázatát

A szervezet részére egy keretrendszer, amely hozzájárul a szervezet fenntartható fejlődéséhez: a környezeti teljesítmény javításának bemutatásával, az üzemeltetési költségek csökkentésével.

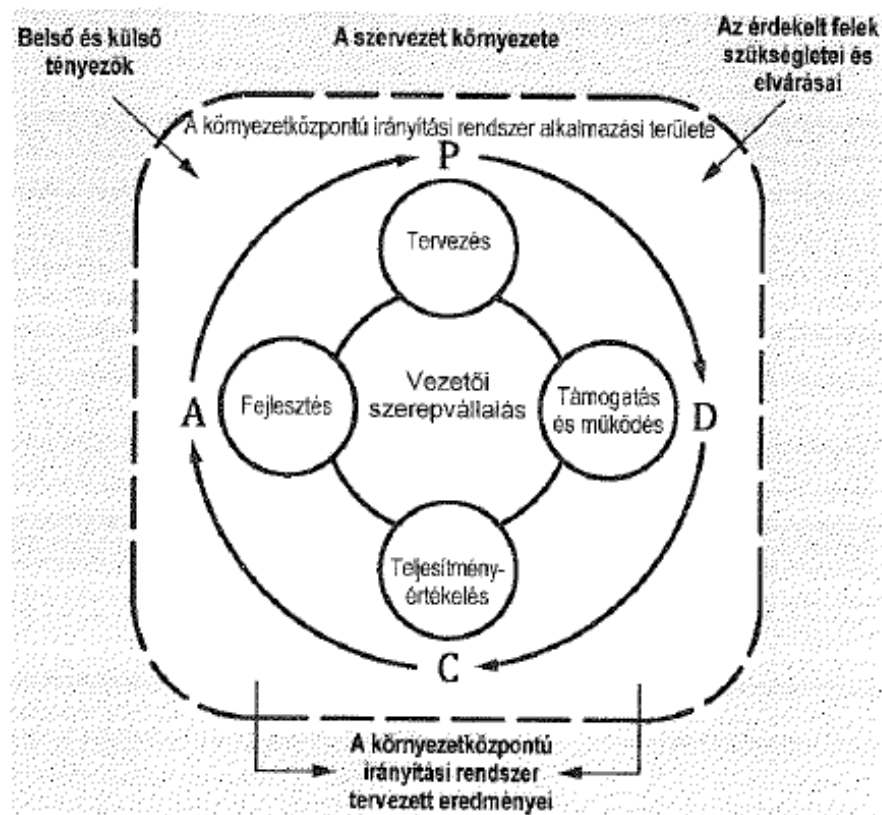
Miért van szükség a változásra?

- **Az összes szabványt rendszeresen felülvizsgálják, így az ISO 14001-et is**
  - **Felmerült a különféle menedzsment szabványok egységesítésének igénye**
    - **A felülvizsgálat figyelembe vette a „jövő kihívásai az EMSel szemben” Study Group végleges jelentését (ISO / TC 207 SC-1)**
      - **A felülvizsgálat egyrészt biztosítja az ISO 14001:2004 alapelveinek karbantartását és fejlesztését, valamint meglévő követelmények megtartását és továbbfejlesztését**

Melyek a változtatások?

- **Az ISO 14001: 2015 szabvány egy egységes terminológiát mutat, más irányítási rendszerszabványokkal (ISO 9001), javítva azok következetes összehangolását (pl.: közös szöveg, gyakori szavak, közös definíciók)**
- **Az újraszövegezés fokozza az átláthatóságot és az érthetőséget, kevésbé enged teret az egyéni értelmezésnek**

- **A szabvány továbbra is a PDCA-n alapul a legtöbb korábbi követelmény megmarad minden területen, HLS („High Level Standard“)
kapcsolódás**
- **Célja, hogy a KIR rendszer a vállalati belső folyamatokat hatékonyabban támogassa ezáltal megerősítve a szervezet üzleti folyamatait is**

1. ábra: A PDCA és ennek a nemzetközi szabványnak a szerkezete közötti kapcsolat

- **A 3. fejezetben található szakkifejezések 20 helyett 33**
- **Érdekelt felek: ügyfelek, közösségek, szállítók, hatóságok, nem kormányzati szervek, befektetők, munkavállalók, de Zöld szervezetek is,**
- **Megfelelési kötelezettség: kötelező követelmények (törvények, rendeletek, hatósági előírások) és önkéntes kötelezettségvállalás (szabványok, szerződéses kapcsolatok-, érdekcsoportok elvárásai)**

- **Két új szabványpont foglalkozik a szervezet szerepével, felelősségével, amelyek arra vonatkoznak, hogy a szervezet határozza meg azokat a követelményeket a tervezés során, amelyek az irányítási rendszerre hatást gyakorolnak, és a rendszer fejlesztése során mint bemenő adatok figyelembe veendőek.**
- **Ezek a szabványpontok: 4.1 és 4.2.**

- **A 4. fejezet, mely a szervezetet és környezetét valamint az érdekelt feleket állítja a fókuszba, mind a külső partnerekre, mind a belső partnerekre figyelni kell.**
- **A szervezetnek ismernie kell az érdekelt körök igényeit, elvárásait. Ez a magában foglalja a környezeti állapotot is, amelyre a szervezet hatással van vagy a szervezet által befolyásolt.**

- **4.1 pont – Fontosabb körülmények, amik negatív vagy pozitív irányban befolyásolják a környezet-irányítási célok - KIR politika kötelezettségek teljesítését.**
- **Környezeti körülmények: éghajlat, szennyezések, erőforrások elérhetősége, biodiverzitás.**
- **Külső körülmények: kulturális, szociális, politikai, jogi, gazdasági, technológiai, nemzetközi-, vagy regionális.**
- **A szervezet képességei erőforrás és tudás szempontjából.**

- **4.2 pont Az érdekelt felek igényeinek meghatározása:**
- **Kik az érdekelt felek, amelyek relevánsak a szervezet környezetirányítási rendszere számára,**
- **Ezen érdekelt felek követelményeinek azonosítása, figyelembe kell venni a vállalat-specifikus megállapodásokat az ügyfelekkel, civil szervezetekkel, kereskedelmi kamarákkal – önként vállalt környezetvédelmi elkötelezettségek köre,**
- **Nyitott párbeszéd, kommunikáció a környezeti teljesítményről.**

- **5. Vezetői szerepvállalás. A felső vezetőségnek a KIR rendszerben történő magasabb szintű elkötelezettségét és a döntési folyamatokba való fokozottabb bevonását írja elő. Ezzel a vezetőség erősebb felhatalmazást kapott, és felelős az irányítási rendszer hatékonyságáért.**
- **„A felső vezetőség átruházhatja másokra a tevékenységekért viselt felelősséget, de az elszámolhatóság annak biztosításáért, hogy a tevékenységeket végrehajtják, náluk marad”.**

- **A vezetés képviselője fogalom a szabványból kikerült, azonban hatásköre és felelőssége a felső vezetéshez kerül és ezáltal az irányítási rendszerben való személyes részvétel jobban elvárt.**

- **6.1. A kockázatok felismerése és ezeknek az értékelése a szabványon belül felértékelődik, a szervezetet és környezetének figyelembe vétele által is. Értelemszerűen megjelenik a kockázatmenedzsment eszközszerző, anélkül, hogy kockázatmenedzsment rendszer bevezetését kifejezetten elvárná a szabvány.**

- **6.1.2 pont Jelentős környezeti tényezők**
- **Azonosítja a környezeti tényezőket, amelyeket képes irányítani és befolyásolni az életciklust figyelembe véve.**
- **Figyelembe veszi a változásokat, tervezett vagy új fejlesztéseket, normális és abnormális működési feltételeket, ésszerűen előre látható vészhelyzeteket.**
- **Kiemelten foglalkozik korábbi vészhelyzetek előfordulásával, tesztvizsgálatok eredményeivel.**

- **6.1.3 pont – Megfelelési kötelezettség**
- **A szervezet azonosítsa a környezeti tényezőkkel kapcsolatos megfelelési kötelezettségeket.**
- **Jogi kötelezettségek: törvények, rendeletek, engedélyek, bírósági határozatok.**
- **Érdekeltek követelményei, amit a szervezet meghatározott/ önkéntes kötelezettség.**
- **Dokumentált információk arra vonatkozóan, hogy teljesíti a kötelezettségeit.**

- **6.1.4 pont – Jelentős környezeti tényezők és a szervezeti kockázatok és lehetőségek meghatározása, amelyek biztosítják a KIR tervezett eredményeinek elérését.**
- **Megelőzik vagy csökkentik a nem-kívánatos hatásokat.**
- **Teljesítik a megfelelési kötelezettséget.**
- **Biztosítják a folyamatos fejlesztést.**
- **Dokumentált információkat kell fenntartani!**

- **7.4. Kommunikáció**
- **A szabványban a kommunikációval kapcsolatos követelmények bővültek. Konkrétan meghatározandó, hogy miről, mikor, kivel folytatnak kommunikációt. Ezzel mérhetővé válik a releváns érdekelt partnerek igényeinek megfelelő információszolgáltatás. Belső és külső kommunikáció.**

- **A kézikönyv, mint kifejezett követelmény a vállalatokkal szemben a rugalmas rendszer kialakítás érdekében megszüntetésre került és bevezetésre került a „dokumentált információ“ (7.5.) fogalma az eddig ismert „feljegyzés“ és „dokumentum“ helyett (ez nem azt jelenti feltétlenül, hogy valamennyi eddigi szabályozásunkat kidobjuk, de célszerű alakíthatóságot feltétlenül – adathordozók, platformok, megjelenítés módja, elosztás, információhoz jutás módja, stb. – az elektronikus alapú rendszerek támogatása**

- **8.1 pont – A működés megtervezése**
- **A szervezet teljesíti a KIR politikával összhangban lévő vállalt kötelezettségeit, teljesíti a környezeti célokat.**
- **Életciklus szemlélet: egy termék életútja a termékfejlesztéstől az életút végéig súlypontot képez a környezeti teljesítmény megítélésében, de ez nem követeli meg egy részletes ökomérleg elkészítését. A szervezet által irányítható vagy befolyásolható ökomérleg fázisainak egyszerű vizsgálata elegendő.**

- **Tartalmazza továbbá a termékek életciklusának meghatározását és az érvényben levő jogi előírásoknak való megfelelést, beleértve a céloknak megfelelő kommunikációs koncepciót célokat és dokumentációt.**

- **Az értéklánc megtervezésénél és ellenőrzésénél a szabvány egyértelműen meghatározza azokat az értékelési követelményeket, amelyek a folyamat elejétől a végéig figyelembe veendők, kezdve az alapanyag beszállításától a hulladékok kiszállításáig (figyelembe véve a terméktervezést).**

- **9.1.2 pont – A megfelelőség kiértékelése**
- **A vonatkozó jogszabályok és saját követelmények betartása (Felvállalása az önkéntes,elfogadható követelményeknek – Codex) fontosabbá vált.**

- **A jogszabályi követelmények kapcsán az egyéni kötelezettségvállalások sokkal egyértelműbben és részletesebben kerültek kifejtésre. Az egyéni kötelezettségvállalások alkalmazása során sokkal inkább figyelembe kell venni a vállalat-specifikus megállapodásokat az ügyfelekkel, civil szervezetekkel, kereskedelmi kamarákkal, hatékonyan képviselve a vállalat elkötelezettségét környezetvédelmi téren.**

- **Az új ISO 14001:2015 szabványra való átállásra annak megjelenésétől számítva 3 év áll rendelkezésre. Az IAF előírásai értelmében minden ISO 14001:2004 szabvány szerint kiállított tanúsítvány egy 3 éves átmeneti időszakban az új szabvány megjelenésétől érvényben marad, és a felügyeleti auditok a szokásos rendben folytathatóak, de a tanúsítványok érvényessége maximum az átmeneti időszak végéig tart. (2018 szeptember 15)**

Köszönöm a figyelmüket!